

Monitoring lasów HCVF w 2017

Kategoria 1.1.a. - Lasy w rezerwach przyrody oraz lasy w parkach narodowych.

W lasach kategorii 1.1.a w roku 2017 w kilku rezerwach wystąpiły szkody istotnie wpływające na ich walory ochronne. Na terenie Nadleśnictwa Brzeg w rezerwacie „Barucice” nasiliło się zamieranie jesionu i dębu. Zbuchtowane zostały stanowiska kukułki Fuchsa i żywców. Wichury spowodowały wystąpienie licznych złomów i wywrotów. Z kolei w rezerwacie „Leśna woda” nastąpiło całkowite wydzielenie się świerka. Licznie wydziela się sosna. Przyczyną jest lej depresji kopalni piasku w miejscowości Leśna Woda. W rezerwacie „Przylesie” występuje zamieranie jesionu, dębu i olszy. Stwierdzono wahania poziomu wód gruntowych. Wystąpiły liczne złomy i wywroty. Na terenie Nadleśnictwa Chrzanów występuje problem zaśmiecania rezerwatu „Dolina Żabnika”. Na terenie Nadleśnictwa Jeleśnia w rezerwacie „Grapa” nasila się wydzielenie jesionu. W rezerwacie „Ochojec”, położonym na terenie miasta Katowice i Nadleśnictwa Katowice, dokonano aktów wandalizmu w postaci uszkodzenia drzew z gatunku dąb czerwony. Obserwowane jest również niszczenie i przekształcanie runa leśnego. Problem stanowi tu także występowanie inwazyjnej czeremchy amerykańskiej. W rezerwacie „Dąbrowa”, na terenie Nadleśnictwa Rudziniec, w dalszym ciągu występuje inwazyjny rdestowiec sachaliński. W rezerwacie „Rozumice” na terenie Nadleśnictwa Rudy Raciborskie stwierdzono zamieranie jesionu. Na terenie Nadleśnictwa Ustroń w rezerwacie „Skarpa Wiślicka” wystąpiły szkody od wiatru, a także choroby grzybowe.

Kategoria 1.1.b. - Lasy w parkach krajobrazowych oraz w strefach „ochrony krajobrazowej” parków narodowych i rezerwatów przyrody.

Lasy położone w „Parku Krajobrazowym Beskidu Śląskiego” są stale narażone na działanie czynników biotycznych, abiotycznych i antropogenicznych. W ubiegłym roku najbardziej istotnymi okazały się: penetracja lasu przez turystów, nielegalny ruch pojazdów mechanicznych, zaśmiecanie lasu oraz wywroty i złomy w wyniku porywistych wiatrów. W „Stobrowskim Parku Krajobrazowym” zbuchtowane zostały stanowiska kukułki Fuchsa, podkolana białego oraz żywców. Wystąpiły choroby grzybowe objawiające się zamieraniem jesionu, dębu i olszy na powierzchni 130 ha. Licznie wydziela się topolowy posusz na powierzchni 120 ha. W „Parku Krajobrazowym Gór Opawskich” wystąpiło zagrożenie biotyczne spowodowane działalnością owadów, szkodników wtórnych. Na terenie „Parku Krajobrazowego Cysterskie Kompozycje Krajobrazowe Rud Wielkich” huraganowy wiatr wyrządził szkody na powierzchni 820 ha Nadleśnictwa Rudy Raciborskie.

Kategoria 1.2. – Ostoje zagrożonych i ginących gatunków.

Uszkodzenia w tej kategorii lasów były spowodowane niekorzystną dla języczki syberyjskiej działalnością bobrów w Nadleśnictwie Koniecpol. W wyniku silnych wiatrów spadły dwa gniazda bielika t.j. w Nadleśnictwie Koniecpol oraz Nadleśnictwie Rudy Raciborskie. W Nadleśnictwie Namysłów szkody związane były z zamieraniem jesionu.

Kategoria 2. – Kompleksy leśne odgrywające znaczącą rolę w krajobrazie, w skali krajowej, makroregionalnej lub globalnej

W roku 2017 nie wystąpiły szkody mogące wpłynąć na stan wartości ochronnych lasów HCVF tej kategorii.

Kategoria 3.1. – Ekosystemy skrajnie rzadkie i ginące, marginalne z punktu widzenia gospodarki leśnej – buczyny storczykowe, świetliste dąbrowy, lasy zboczowe, bory, brzeziny i świerczyny bagienne.

W roku 2017 nie wystąpiły szkody mogące wpłynąć na stan wartości ochronnych lasów HCVF tej kategorii.

Kategoria 3.2. – Ekosystemy rzadkie i zagrożone w skali Europy, lecz w Polsce pospolitsze i występujące wielkoobszarowo, stanowiące ważne obszary gospodarki leśnej – grądy, buczyny, jedliny, łągi, świerkowe bory górnoreglowe, dolnoreglowe bory jodłowo – świerkowe.

W lasach tej kategorii wystąpiły szkody spowodowane penetracją lasu przez turystów, nielegalnym ruchem pojazdów mechanicznych, wydzielaniem się posuszu świerkowego, zaśmiecaniem lasu, a także wywroty i złomy w wyniku porywistych wiatrów na siedliskach buczyn kwaśnych i żyznych na terenie Nadleśnictwa Bielsko. Wahania i obniżony stan wód gruntowych oraz choroby grzybowe, w tym zamieranie jesionu, dębu i olszy, a także podtopienia przez bobry wystąpiły na terenie Nadleśnictwa Brzeg na siedliskach grądów i łągów. Na terenie Nadleśnictwa Zawadzkie na siedlisku łągów wystąpiło okresowe zalewanie spowodowane działalnością bobrów. Na terenie Nadleśnictwa Prószków siedliska łągowe zostały uszkodzone z uwagi na wystąpienie suszy glebowej, zgorzeli słonecznej oraz zakłócenia poziomu wód gruntowych. Zamieranie jesionu na siedliskach łągowych wystąpiło na terenie Nadleśnictwa Rudy Raciborskie szczególnie na Obszarze Natura 2000 Las Tworkowski.

Kategoria 4.1. – Lasy wodochronne.

Istotne zagrożenia dla tej kategorii lasów HCVF wystąpiły w całym Nadleśnictwie Bielsko, gdzie zidentyfikowano nielegalny ruch pojazdów mechanicznych, penetrację lasu przez turystów, wydzielanie się posuszu świerkowego i zaśmiecanie lasu. Na terenie Nadleśnictwa Gidle wystąpiło zamieranie jesionu oraz zaburzenie funkcjonowania w wyniku pożarów. Uszkodzenia drzew i zamieranie jesionu wystąpiły na terenie Nadleśnictwa Namysłów. Na terenie Nadleśnictwa Prószków wysoka temperatura spowodowała wystąpienie suszy glebowej oraz zgorzeli słonecznej. Wystąpiły również zakłócenia poziomu wód gruntowych. Huraganowe wiatry spowodowały znaczne szkody na terenie Nadleśnictwa Rudy Raciborskie. Szkody wystąpiły tu na ponad 500 ha. Zamieranie jesionu na powierzchni 44,72 ha. Na terenie Nadleśnictwa Siewierz, w Leśnictwie Maczki wystąpiły zmiany stosunków wodnych spowodowanych działalnością górniczą.

Kategoria 4.2. – Lasy glebochronne.

Na terenie Nadleśnictwa Brzeg w lasach tej kategorii lasów HCVF wystąpiły zakłócenia poziomu wód gruntowych, osłabienie drzewostanów, wydzielanie się posuszu oraz liczne wywroty i złomy. Na terenie Nadleśnictw: Namysłów i Rudy Raciborskie wystąpiło zamieranie jesionu.

Kategoria 6. – Lasy kluczowe dla tożsamości kulturowej lokalnych społeczności.

W lasach kluczowych dla tożsamości kulturowej lokalnych społeczności nie wystąpiły szkody mogące wpłynąć na stan wartości ochronnych lasów HCVF.